

OCHOTNIE (185) *av*

ochotnie (168), **ochotno** (1), ochotnie *a.* ochotno (16); ochotnie : ochotno *PaxLiz* (1:1).

Pierwsze i drugie o oraz e jasne (w Calep 1 r. -ę - może błędnie?); w ochotno końcowe o prawdopodobnie jasne (tak w -o).

comp ochotniej (16); -ej (1), -(e)j (15).

Składnia comp: ochotniej niż gdy (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI - XVIII w. s.v. ochotny.

Chętnie, życzliwie, gorliwie, z zapalem; strenue Mącz, Calep, Cn; benigne Mącz, Cn; alacriter Calep, Cn; blande, excitare, impigre, studiose Mącz; hilare Modrz; favorabiliter, naviter Calep; libenter, liberaliter, nave, officiose, prolixo, valenter Cn (185) : Ieden z vczniov tym go poczcził/ Ná obiad go ochotnie prošíł. BierEz C3, A3, E4, M3v, Q4, Sv; ítanął przed iéy miloścíą/ barzo wefoły/ ij ochotnie ią pozdrowił OpecŻyw 164, 174v, 182; A on ochotnie fie ijm poştawił/ a rád s nimi poşzedł. ForCnR B2, B3v, C; FalZioł V 12v; Bo on pilen tákich duż/ ktore fie ochotnie przikłoniłi [!] ku chwale iego RejPs 50, 135v; RejJóz 13v; BielKom A3v; Słufzciefz Pánu w wielkiej wefołości/ [...] Ochotnie mu czyniác cześć w rádości. LubPs X2; RejWiz 49v; RejFig Aav; Ferocissime gentes, Okrutny albo ímiály lud który fie ochotnie pobiję [!] á nie rad vftápi. Mącz 124d; Vino largius epulas celebrare, Ochotnie kázác nálewác. Mącz 184c, 53b, 135c, 223d, 234a, 304a, 361c, 465c; SienLek 23v; páni będąc wielkiemu pánu w domu íwym rádá/ ochotnie mu odpowiedáłá GórnDworz S4v, C7v, X3, Y6v, Aa2; RejZwierc 27, 96v, 113, 119v; PaprPan L3, Bb4v; ModrzBaz [38]v, 110; ktory dla wiáry S. y iedności/ drugie to więzienie y niebefpieczeństwo ochotnie ćierpiál SkarJedn 324, 211, 310; Oczko 23v; KochPs 97; wftýdcie [!] íę dzieći y niewiaft/ ktore wám mężnym íerce pobráły/ á ochotnie do tego ízturmu idą. SkarŻyw 46; káždemu namnieyízemu íłużył tym ochotniey im mu co wzgárdzeńízego poruczono SkarŻyw 353; Wypił ochotnie Ian S. ony napoie ímierći SkarŻyw 408, A3v, 2, 3, 21, 22 (43); íatwieżowie [...] ták íę ochotnie z wefołym okrzykiem bili z Polaki/ że ich kilka kroć nierownym pocztem wípieráli StrykKron 205, 390, 642, 752, 782; konie żártkonogie ochotnie pryłkáły. KochJez B2; WerGość 246; BielSjem 5v; ArtKanc K12v; Przyiechałem do Zamoscia 23 february przyietem [!] az nazbyt ochotnie ActReg 97; Calep 48a, 1010a; vżyway ochotnie y nabożnie modlitw níżey położonych. LatHar 559, 157, 191, 218, 500, 513 (12); Napomina ich/ áby przykádem Mácedończykow/ ktore chwali/ ochotnie íę ná íálmuzny dla vbogich Chrześciianow/ będących w Ieruzálem íkłádáli. WujNT 2.Cor 8 arg, 1.Tim 3/2; JanNKarGórn D4; zákołác/ ábyímy ochotnie tobie otworzyli SkarKaz 8b, 161b, 245b, 488b, 553a; VotSzl B2; PaxLiz Ev; Ey by go nam Bog záś chciał ípofobić/ Było by nam ochotniey nań robić. RybWit Cv.

W połączeniach szeregowych (3): ij każdy s nich tak fie k nie^{mv} miál iako na iego rząd íłużało/ ochotnie / poczeńnie/ wdzięcznie. ForCnR C2; Cum summa humanitate et benevolentia recepti omnes, Bárzo wdzięcznie y ochotnie á lucko wízfítki przyjmuye. Mącz 35d; LatHar 350.

W charakterystycznych połączeniach: ochotnie (po)bić się (2), biegać, brać [co] na się (2), chwałę wzdać, chwycić (chwytać) się [czego] (2), ciągnąć [co], cierpieć, czcić [kogo], (u)czynić [co] (12), (po)dać [co] (4), drzeć się [ku czemu], gardzący [czym], igrać, íść (8), jąc się [czego], jedzący, kazać, konać (kończyć) [co] (2), na koń wsieść, kopać, męki podjąc, mieć się [ku komu, ku czemu] (4), modlić się, mówić

(rozmawiać) (2), myśl skłonić i obrocić [ku komu], napić się, nosić [co], na obiad prosić, obłapić [kogo], odezwać się, odpowiedzieć (odpowiedać) (3), odprawić, odstąpić [czego], odstępować [co], ofiarować ((się), ofiarowany) (3), otworzyć, pełnić [co] (2), podnieść [co], pojechać, pokwapić się, porwać się (2), pospieszać, postawić [co], postawić się (3), potwierdzający, pozdrowić, pryskać, przebieżać żywot, przyjąć (przyjmować, przyjmujący) [kogo] (8), przyjął (2), przykłonąć się [ku czemu], przywitać (3), pytać się, ratować [kogo], robić (robotę wieść) (3), ruszyć się, rzucić się [do czego], sieść [podle kogo], składać się [na co], (po)skoczyć (3), służyć (3), sprawować się, stać [przy czym], starać się (2), stąpić, śpiewać (2), trwać [w czym], ukazować się, umierać (2), używać [czego] (2), wglądać [w co], wrocić ([kogo], się) (2), wspomoc [kogo], wypełni(a)ć [co] (2), wypić [co] (2), zapalać się, zebrać się; *barzo ochotnie, nazbyt, tak; tym ochotniej* (4).

Szeregi: »dobrowolnie i ochotnie« (1): Prośiemy was/ [...] męczennicy/ ktorzyście [...] dobrowolnie/ y ochotnie męki podięli/ [...] ábyście się za námi nędznymi y grzeźnymi do Pána wítawili *SkarŻyw* 120.

»łaskawie i ochotnie« (1): Potym Filipa wezwál [...] / a takież ij Matheuffa celnika. [...] patrz iako łaskawie ij ochotnie się w tym wezwaniu ijm vkażowál *OpecŻyw* 40.

»ochotnie a mile« (1): Zátym on młodzieniec ochotnie á mile się im poštáwiwłszy/ rzecz: Bądźcież tedy dobrej myśli *WerGość* 230. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

»ochotnie, (a, i, też) pilnie, (wartko)« [szyk 4:3] (7): Ardenti studio facere officium suum Pilnie á ochotnie się w fwym staniu spráwować. *Mącz* 15b; Urgere opus, Ochotnie fwą robotę wieść/ pilnie robić. *Mącz* 508c, 299a, 423d; *RejPos* 142; tę W.M. o sobie spráwę dáię/ zem pilnie y ochotnie wglądał w namowy y nápomínania W.M. *CzechEpPORz* **4v; Naviter – Ochotnie, pilnie, wartko. *Calep* 691b.

»z sercem wesołym (a, dobrym), (i) ochotnie« [szyk 1:1] (2): w tym coś poczał/ ochotnie z sercem wesołym trwać bądźcież. *CzechRozm* 205; *SkarŻyw* 98.

»ochotnie a uprzejmie« (1): Naprzod fkoró wítaniefz/ myśl twoię ochotnie á vprzejmie fkoń y obroć ku PAnu BOgu twemu. *LatHar* 1.

»wdzięcznie, (a) ochotnie« = *blande et benigne* *Mącz* (4): *BierEz* A2; Swáwolá [...] wdzięcznie a ochotnie go przywitał/ ij poładziwłszy go/ połpołu się wefelili *ForCnR* B2v; *Mącz* 25d; *Calep* 411a. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»ochotnie i wesoło« (2): z zacnymi y včćiwymi pániámi [...] ochotnie y wesoło rozmawiał *SkarŻyw* 292; *LatHar* 70. [*Ponadto w połączeniu szeregowym 1 r.*]

a. *Wesoło, z radością; hilare, iucunde, musice* *Mącz* (4) : Porrectiore fronte loqui, Wefeley/ Ochotniey/ Swiebodniey mówić. *Mącz* 351a, 156a, 176b, 238c.

b. *Szybko, sprawnie, żwawo; prompte* *Calep, Cn; celeriter, citatim, contente, cursim, incitate, mobiliter, musice* *Mącz; agilater* *Calep* (33) : Chodząc po brzegu morfkim/ człowieká ftárego Podkał/ [...] Twarz nadobna/ ná głowie z dziwnych kwiatkow wieniec/ Ochotnie pokračzáiąc/ by iáki młodzyeniec. *RejWiz* 20, 78; Vźrzał á Wilk przed Chárty/ ochotnie wywija *RejFig* Dd8v, Cc6; Si graderere tantum quantum loquere iam esses ad forum, Byś ták ochotnie pochadzał yáko mówisz yufzbyś dawno był v rinku. *Mącz* 440d; Cursum contendere, Ochotnie pochadzać. *Mącz* 444b, 46a,

53a, b, 74a, 125b (13); *HistLan* D4; *RejZwierc* 28v; *StryjKron* 411; Agiliter – Krzepko, ochotnie, chyżo. *Calep* 44a, [859]a; *Vzrzałem Vlyífefá/ dźięć wiodącego/ [...]. Dźięć ochotnie przy nim połpiélza nożkami GórnTroas* 70; *KochAp* 8; boć mi też iuż było márkotno/ Iże pełne [= *kielichy*] nie biegły/ do gęby ochotno. *PaxLiz* E3V; *KlonFlis* E2.

W charakterystycznych połączeniach: ochotnie biegać (bieżeć) (2), budować się, kroczyć (pokroczać) (2), minąć, płynąć, pochadzać ((po)chodzić) (8), pokwapić się, pospieszać (2), pość, stąpać, szermować, wschodzić, wywijać (uwijać się) (2).

Szeregi: »pospiesznie, (a) ochotnie« [szyk 1:1] (2): Gradum appropere, Połpiełznie á ochotnie pochodzić. Mącz 326b, 234a.

»prętko, (a) ochotnie« = *mobilater celeriterque Mącz* [szyk 4:1] (5): *Brachio celeri contendere, Prętko á ochotnie szermować Mącz* 46a; *Sequere propere me ad macellum strenue, Pódź zá mną prętko ochotnie ná nogach do yátek. Mącz* 420c, 53c, 234a; *Calep* 193b.

Iron (1):

W porównaniu (1): Vastus atque agrestis motus corporis, Nietráfney ochotności/ ták ochotnie by pień ná ptaki. Mącz 476b.

Synonimy: chciwie, chętlíwie, chętnie, gorąco, gorliwie, skwapliwie, uprzejmie, życzliwie; a. wesolo; b. barzo, bystrze, chybko, chyżo, czerstwo, darsko, prędko, rączo, rzeško, wartko, żartko.

Cf NIEOCHOTNIE